

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 870

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 29 octombrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 440 din 11 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017	2–7
Decizia nr. 441 din 11 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206 ⁶⁹ alin. (6) teza finală și art. 221 ³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal	8–10
Decizia nr. 447 din 11 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea contabilității nr. 82/1991	11–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.613. — Ordin al ministrului sănătății privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu.....	15
1.614. — Ordin al ministrului sănătății pentru completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 440**

din 11 iulie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionîța Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, excepție ridicată de Societatea Mhs Truck&Bus — S.R.L. din București — lider asociere Societatea Mhs Truck & Bus — S.R.L. din București, Societatea Terra Palfinger — S.R.L. din Tunari, județul Ilfov, și Societatea Deltamed — S.R.L. din Gilău, județul Cluj, în Dosarul nr. 6.565/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 108D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că, în principal, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, deoarece este pusă în discuție o problemă de interpretare și aplicare a legii, aspect ce ține de competența instanțelor de judecată, investite cu soluționarea plângerii. În subsidiar, aceasta este neîntemeiată, întrucât soluția legislativă este justificată în raport cu cerințele investiției instanței de judecată, și anume examinarea legalității și temeiniciei deciziei Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor în contextul criticilor formulate de părțile cauzei. În acest context, menționează jurisprudența Curții Constituționale cu privire la art. 21 din Constituție, în sensul că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate căile de atac, legiuitorul fiind liber să instituie, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, cu condiția asigurării posibilității neîngrădite a tuturor celor interesați de a utiliza aceste proceduri în formele și modalitățile prevăzute de lege și a asigurării caracterului efectiv al acestui drept. Or, Legea nr. 101/2016 cuprinde aceste garanții pentru persoanele care se consideră vătămate în procedura de achiziții publice și de concesiune, de a obține repararea prejudiciului. Astfel, prevederile art. 4 alin. (2) oferă posibilitatea acestora de a se adresa Consiliului Național de Soluționare a

Contestațiilor sau instanței de judecată, totodată, art. 17 alin. (3) consacră posibilitatea operatorului economic de a formula cerere de intervenție voluntară în litigiu, până la soluționarea contestației de către Consiliu.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 5.376 din 10 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 6.565/2/2016, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor**, excepție ridicată de Societatea Mhs Truck&Bus — S.R.L. din București — lider asociere Societatea Mhs Truck & Bus — S.R.L. din București, Societatea Terra Palfinger — S.R.L. din Tunari, județul Ilfov, și Deltamed — S.R.L. din Gilău, județul Cluj, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unei decizii a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 101/2016.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că prevederile criticate sunt contrare art. 21 din Constituție, în măsura în care se interpretează că utilizarea căilor de atac împotriva deciziei Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor aparține numai operatorului economic care a formulat o cerere de intervenție într-un dosar aflat pe rolul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, iar nu și celui care nu a formulat o asemenea cerere de intervenție, chiar dacă acesta este ofertantul declarat câștigător de către autoritatea contractantă. În acest context, se precizează că și în eventualitatea în care s-ar fi formulat o asemenea cerere de intervenție, din moment ce autoritatea contractantă nu a inițiat o plângere, astfel cum s-a întâmplat în cauza de față, oricum aceasta (autoarea excepției de neconstituționalitate) ar fi fost lipsită de posibilitatea de a utiliza calea de atac împotriva deciziei Consiliului, în condițiile în care, potrivit Codului de procedură civilă, accesoriu urmează principalul. În ceea ce privește jurisdicțiile administrative, se arată că în jurisprudența Curții Constituționale s-a statuat că asemenea proceduri sunt constituționale, însă nu pot avea drept scop limitarea accesului liber la justiție. Față de prevederile art. 126 din Constituție, existența unor organe administrativ-jurisdicționale nu poate să ducă la înlăturarea intervenției instanțelor judecătorești, consecință ce rezultă și din exigențele principiului separației și echilibrului puterilor în stat.

6. Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Faptul că nu se poate exercita o cale de atac împotriva unei decizii a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, ca urmare a dispozițiilor legale care prevăd interdicția schimbării cadrului procesual stabilit în fața Consiliului, nu are semnificația îngrădirii accesului liber și efectiv la o instanță judecătorească. Soluția derivă din rolul instanței investite cu soluționarea plângerii, și anume acela de a examina regularitatea deciziei Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor cu privire la părțile, pretențiile și apărările ce au fost deduse în fața sa. În acest context, se au în vedere dispozițiile art. 17 alin. (3) din Legea nr. 101/2016, potrivit căreia, până la soluționarea contestației de către Consiliu, operatorii economici interesați să participe la procedura de atribuire, respectiv, după caz, operatorii economici participanți la procedura de atribuire pot formula, cu înștiințarea părților cauzei, cerere de intervenție voluntară în litigiu, potrivit prevederilor Codului de procedură civilă, în termen de 10 zile de la data publicării în Sistemul electronic de achiziții publice a faptului că s-a formulat contestație. În cazul prevăzut la art. 6 alin. (7), termenul de 10 zile se calculează de la data comunicării faptului că s-a formulat contestație. Rezultă, așadar, că operatorul economic are posibilitatea (în speță, autoarea excepției de neconstituționalitate) de a se adresa justiției pe calea unei acțiuni proprii — calea de atac a plângerii — pentru apărarea drepturilor sale, în cazul în care formulează cerere de intervenție voluntară în litigiu, potrivit legii, și, prin urmare, nu se poate reține încălcarea principiului accesului liber la justiție. De altfel, acest principiu este compatibil cu reglementarea unor proceduri speciale, pentru situații deosebite, cu condiția asigurării posibilității neîngrădite a tuturor celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și modalitățile prevăzute de lege, precum și a asigurării caracterului efectiv al acestui drept. Or, potrivit art. 29 din Legea nr. 101/2016, deciziile Consiliului privind soluționarea contestației pot fi atacate de către oricare dintre părțile cauzei, cu plângere la instanța de judecată competentă, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie, în condițiile legii.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că textul de lege criticat, asemănător prin efecte caracterului devolutiv al recursului, este urmarea dispozițiilor facultative ale căii de atac folosite de partea nemulțumită de soluția autorității contractante în procedura de achiziție publică. Interdicția ca în această fază/etapă să se schimbe calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată, precum și să se facă cereri noi, nu îngrădește posibilitatea părților în proces de a formula noi pretenții pe calea unei acțiuni separate, iar în acest nou cadru de a beneficia de toate garanțiile ce caracterizează dreptul la apărare, respectiv dreptul la un proces echitabil. Limitarea posibilităților de administrare a probelor noi în faza procesuală reglementată prin art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016, după ce s-a judecat fondul cauzei cu posibilități largi de administrare a tuturor probelor pertinente, este rațională și necesară în organizarea sistemului căilor de atac atât pentru asigurarea cerințelor de celeritate, prevăzute de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sub forma de termen rezonabil, cât și pentru stimularea părților din proces pentru a fi

diligente în formularea cererilor de probe și în administrarea acestora în faza judecătii în fond și în cea a recursului, în scopul soluționării litigiului aflat în aceste faze. Neexistând stabilită o interdicție în privința sesizării directe a instanțelor de judecată, persoanele pot recurge la această sesizare. În sprijinul acestei concluzii vin și trebuie reținute prevederile art. 8 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, potrivit căreia „*instanța de contencios administrativ este competentă să soluționeze litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ*”. De altfel, dispozițiile Legii nr. 101/2016 nu fixează imperativ urmarea căii de atac administrativ-jurisdicționale, ci o prevăd ca posibilitate de care poate beneficia persoana care se consideră vătămată. Împrejurarea că, în această materie, legea a prevăzut două căi alternative prin care persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al autorității contractante, încheiat cu încălcarea dispozițiilor legale în materia achizițiilor publice poate contesta actul respectiv nu este de natură a contraveni principiului constituțional al accesului liber la justiție. Existența acestei posibilități procesuale prevăzute de textul criticat nu împiedică respectiva persoană să apeleze la calea de atac judiciară, la instanțele de judecată, în măsura în care apreciază că aceasta îi servește mai bine interesele. Prin urmare, se precizează că procedură de soluționare a prezentei cauze, precum și întreaga procedură de judecată se întemeiază chiar pe dispozițiile art. 126 din Constituție, context în care se menționează jurisprudența Curții Constituționale cu privire la legitimitatea constituțională a procedurilor administrativ-jurisdicționale.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, care au următorul cuprins: „(2) *În calea de atac a plângerii nu se poate schimba cadrul procesual stabilit în fața Consiliului. De asemenea, nu se pot schimba calitatea părților, cauza sau obiectul contestației și nici nu se pot formula pretenții noi.*”

12. Dispozițiile art. 29 din Legea nr. 101/2016 au fost modificate [în integralitate, în sensul că alin. (2) a fost eliminat, iar alin. (1) a primit un nou conținut, fiind aduse modificări de ansamblu întregii legi] prin art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.022 din 22 decembrie 2017, și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 4 iunie 2018. Însă, având în vedere prevederile art. VII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017 și ale art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 45/2018, potrivit cărora contestațiile, procesele și cererile aflate în curs de soluționare în fața Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor sau, după caz, a instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență continuă să se judece în condițiile și cu procedura prevăzute de legea în vigoare la data la care au fost începute, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra prevederilor criticate în forma în care au produs efecte în cauză, respectiv în redactarea anterioară modificărilor aduse actului normativ din care fac parte prevederile criticate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017. În acest context este de menționat faptul că textul criticat a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017, iar în expunerea de motive aferentă Legii de aprobare a acestei ordonanțe de urgență se arată că „este necesară eliminarea alin. (2) de la art. 29 din Legea nr. 101/2016 deoarece restrânge un drept al altui operator economic care a fost declarat câștigător să fie parte în procesul de apel, în cazul în care decizia Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor schimbă clasamentul. Prevedere neconstituțională care trebuie eliminată”.

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție și ale art. 126 referitor la instanțele de judecată, coroborate cu principiul separației și echilibrului puterilor în stat prevăzut la art. 1 alin. (4) din Constituție.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că Legea nr. 101/2016 transpune Directiva 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 395 din 30 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, și Directiva 92/13/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992 privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare cu privire la procedurile de achiziții publice ale entităților care desfășoară activități în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 76 din 23 martie 1992, cu modificările și completările ulterioare.

15. Astfel, potrivit art. 1 alin. (1) din Directiva 89/665/CEE, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a asigura că, în ceea ce privește procedurile de atribuire a contractelor care intră în domeniul de aplicare circumscris, deciziile luate de autoritățile contractante pot face obiectul unor căi de atac eficiente și, în special, cât mai rapid posibil în conformitate cu condițiile stabilite prin directivă, în special, art. 2 alin. (7) [„Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a asigura că deciziile adoptate de organismele responsabile cu procedurile privind căile de atac pot fi puse în aplicare în mod efectiv”], pe motiv că respectivele decizii au încălcat legislația europeană în domeniul achizițiilor publice sau reglementările de drept intern pentru punerea în aplicare a acestei legislații.

16. Din economia acestei directive reiese că organismele responsabile cu procedurile privind căile de atac pot fi instanțele sau autorități (organisme) care nu sunt de natură judiciară. În

situația în care, în astfel de cazuri, calea de atac este prevăzută în fața unor autorități (organisme) care nu sunt de natură judiciară, trebuie prevăzute dispoziții pentru a garanta procedurile prin care o măsură presupus ilegală luată de organismul competent privind căile de atac sau orice presupusă deficiență în exercitarea competențelor acordate acestuia poate face obiectul unei căi de atac în fața instanței sau al unei căi de atac în fața unui alt organism care este o instanță sau tribunal în înțelesul Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene și este independent atât față de autoritatea contractantă, cât și față de organismul competent privind căile de atac. Prin urmare, potrivit Directivei, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că procedurile privind căile de atac sunt accesibile, în conformitate cu reglementări detaliate care pot fi stabilite de statele membre, oricărei persoane care este sau a fost interesată de obținerea unui anumit contract public, de achiziție de produse sau a unui contract public de lucrări și care a fost sau riscă să fie lezată de o presupusă încălcare.

17. La nivel național, prin Legea nr. 101/2016 se reglementează remediile, căile de atac și procedura de soluționare a acestora, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune, precum și organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor. Prin urmare, în virtutea art. 2 din lege, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al unei autorități contractante sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri poate solicita anularea actului, obligarea autorității contractante la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, potrivit prevederilor acestei legi; de asemenea, oricare dintre membrii unei asocieri a unor operatori economici, fără personalitate juridică, poate formula orice cale de atac reglementată de această lege.

18. În materia achizițiilor publice, persoană care se consideră vătămată este orice operator economic care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: (i) are sau a avut un interes în legătură cu o procedură de atribuire și (ii) a suferit, suferă sau riscă să sufere un prejudiciu ca o consecință a unui act al autorității contractante, de natură să producă efecte juridice, ori ca urmare a nesoluționării în termenul legal a unei cereri privind o procedură de atribuire [art. 3 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 101/2016].

19. Așadar, legislația în materia achizițiilor publice prevede pentru orice persoană care se consideră vătămată două căi alternative de a contesta actele autorității contractante: pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară.

20. În ceea ce privește contestația formulată pe cale judiciară, potrivit art. 49 alin. (1)—(3) din Legea nr. 101/2016, pentru soluționarea contestației pe cale judiciară, persoana care se consideră vătămată de răspunsul primit la notificarea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut de lege [la art. 6 alin. (4)], precum și orice persoană care se consideră vătămată de măsurile de remediere adoptate de autoritatea contractantă, în sensul legii [în sensul art. 6 alin. (11)], se poate adresa instanței de judecată competente, potrivit prevederilor acestei legi. Competența de soluționare a cauzelor aparține tribunalului în a cărui arie de competență teritorială se află sediul autorității contractante, secția de contencios administrativ și fiscal, prin complete specializate în achiziții publice. Contestația este soluționată de urgență și cu precădere, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile de la data

sesizării legale a instanței, de către complete specializate în achiziții publice. Hotărârea pronunțată de instanță poate fi atacată cu recurs, în termen de 10 zile de la comunicare. Recursul se judecă de secția de contencios administrativ și fiscal a curții de apel, în complet specializat în achiziții publice. În cazul admiterii recursului, instanța de recurs rejudecă, în toate cazurile, litigiul în fond. Hotărârea pronunțată de curtea de apel este definitivă [art. 51 alin. (3), (4) și (6)]. De asemenea, potrivit art. 49 alin. (4), în cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, instanța, până la soluționarea fondului cauzei, poate dispune la cererea părții interesate, prin încheiere motivată, cu citarea părților, suspendarea procedurii de atribuire. În această situație, încheierea poate fi atacată cu **recurs**, în mod separat, în termen de 5 zile de la comunicare.

21. Așadar, în ceea ce privește contestația formulată pe cale judiciară, legea prevede, pe de o parte, judecata în primă instanță, competența de soluționare a cauzelor aparținând tribunalului în a cărui arie de competență teritorială se află sediul autorității contractante, secția de contencios administrativ și fiscal, prin complete specializate în achiziții publice, și, pe de altă parte, calea de atac a recursului, care se judecă de secția de contencios administrativ și fiscal a curții de apel, în complet specializat în achiziții publice.

22. Totodată, Legea nr. 101/2016, la art. 68, prevede că dispozițiile acestei legi se completează cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 134/2010, republicată, cu modificările ulterioare, și cu cele ale Legii nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, în măsura în care prevederile acestora din urmă nu sunt contrare.

23. În ceea ce privește calea administrativ-jurisdicțională, din examinarea prevederilor Legii nr. 101/2016, se reține că aceasta poate avea două faze. Pe de o parte, ca primă etapă se regăsește formularea contestației pe cale administrativ-jurisdicțională — prevăzută la capitolul III: *Contestația formulată pe cale administrativ-jurisdicțională* [care cuprinde reglementări cu privire la termenul de contestare și efectele contestației, elementele contestației și soluționarea contestației], care se judecă de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor. Pe de altă parte, există calea de atac împotriva deciziilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor — prevăzută la capitolul IV: *Calea de atac împotriva deciziilor Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor*.

24. În virtutea art. 8 din Legea nr. 101/2016, persoana care se consideră vătămată de răspunsul primit la notificarea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 6 alin. (4), precum și oricare persoană care se consideră vătămată de măsurile de remediere adoptate de autoritatea contractantă poate sesiza Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor în vederea anulării actului autorității contractante, obligării acesteia la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, precum și pentru recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, în termenele stabilite prin această lege.

25. În acest context, legiuitorul, prin art. 17 alin. (3) din aceeași lege, a prevăzut faptul că până la soluționarea contestației de către Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor, operatorii economici interesați să participe la procedura de atribuire, respectiv, după caz, operatorii economici participanți la procedura de atribuire pot formula, cu înștiințarea părților cauzei, cerere de intervenție voluntară în litigiu, potrivit prevederilor Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, în termen de 10 zile de la data publicării în Sistemul electronic de achiziții publice a faptului

că s-a formulat contestație, iar în situația prevăzută la art. 6 alin. (7), termenul de 10 zile se calculează de la data comunicării faptului că s-a formulat contestație.

26. Aceste aspecte sunt relevante, deoarece, în ceea ce privește regulile procedurale referitoare la calea de atac asupra deciziei Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în virtutea art. 29 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, deciziile Consiliului privind soluționarea contestației pot fi atacate de către oricare dintre părțile cauzei, cu plângere la instanța de judecată competentă, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie, în termen de 10 zile de la comunicare, însă, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, în această cale de atac a plângerii nu se poate schimba cadrul procesual stabilit în fața Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor, nu se pot schimba calitatea părților, cauza sau obiectul contestației și nici nu se pot formula pretenții noi. Acest din urmă text formează obiectul controlului de constituționalitate în prezenta cauză, motivat de faptul că prin acesta se circumscrie sfera părților, cauzei și obiectului contestației la cadrul procesual astfel cum a fost instituit în fața Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, ceea ce ar fi contrar prevederilor constituționale ce consacră accesul liber la justiție și celor privitoare la instanțele judecătorești în sensul că existența unor organe administrative de jurisdicție nu poate înlătura rolul și intervenția instanțelor de judecată, susținându-se totodată că și în ipoteza în care s-ar fi formulat cerere de intervenție voluntară în litigiu, în calea de atac a plângerii împotriva deciziei Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor, formulată la instanța de judecată, aceasta ar fi fost inadmisibilă în virtutea prevederilor Codului de procedură civilă în ceea ce privește acțiunea principală și accesorie.

27. Din analiza întregului ansamblu legislativ în materie, Curtea observă că prin textele de lege criticate în prezenta cauză s-a prefigurat/preconstituit și cadrul procesual de soluționare a plângerii împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, respectiv calea de atac împotriva acesteia, ținându-se seama de specificul domeniului și de scopul pentru care a fost adoptat cadrul legislativ în materie.

28. Așadar, în succesiunea etapelor procedurale cu privire la calea administrativ-jurisdicțională — cale de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică — legiuitorul a creat un cadru legislativ clar și coerent, prin care a dat posibilitatea tuturor persoanelor care se consideră vătămate în sensul Legii nr. 101/2016, inclusiv operatorilor economici interesați să participe la procedura de atribuire, respectiv, după caz, operatorii economici participanți la procedura de atribuire, să poată formula, cu înștiințarea părților cauzei, cerere de intervenție voluntară în litigiu, astfel cum aceasta este prevăzută de Codul de procedură civilă, care, la art. 55 referitor la enumerarea părților, prevede că sunt părți reclamantul și pârâtul, precum și, în condițiile legii, terțele persoane care intervin voluntar sau forțat în proces.

29. În legătură cu intervenția voluntară, art. 61 din Codul de procedură civilă prevede că oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare, iar intervenția este principală, când intervenientul pretinde pentru sine, în tot sau în parte, dreptul dedus judecății sau un drept strâns legat de acesta și intervenția este accesorie, când sprijină numai apărarea uneia dintre părți. Prin urmare, având în vedere și prevederile art. 62 din același cod, în virtutea cărora cererea de intervenție principală va fi făcută în forma prevăzută pentru cererea de chemare în judecată, persoana care a formulat cerere de intervenție voluntară principală primește calitatea de

parte în proces. De altfel, potrivit art. 68 din Legea nr. 101/2016, dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, ale Legii nr. 134/2010 și cu cele ale Legii nr. 287/2009, în măsura în care prevederile acestora din urmă nu sunt contrare.

30. Referitor la legitimitatea constituțională a procedurilor administrativ-jurisdicționale, Curtea, în jurisprudența sa, a statuat, de principiu, că instituirea unei proceduri administrativ-jurisdicționale nu contravine dispozițiilor constituționale atât timp cât decizia organului administrativ de jurisdicție poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești, iar existența unor organe administrative de jurisdicție nu poate să ducă la înlăturarea intervenției instanțelor judecătorești în condițiile legii, sens în care sunt, spre exemplu, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, și Decizia nr. 284 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 344 din 21 mai 2012, și prin Decizia nr. 5 din 15 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 19 martie 2015, paragraful 30. De asemenea, pe lângă această exigență, desprinsă din jurisprudență, potrivit art. 21 alin. (4) din Constituție, jurisdicțiile speciale administrative trebuie să fie facultative și gratuite (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 80 din 16 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 7 aprilie 2014, paragrafele 63—66). Sub aceste aspecte, din cele prezentate mai sus, Curtea observă că dispozițiile criticate din Legea nr. 101/2016 îndeplinesc cerințele referitoare la accesul liber la justiție, formularea contestației în fața Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor fiind facultativă și gratuită, iar decizia organului jurisdicțional administrativ putând fi supusă controlului instanței de judecată, în condițiile în care plângerea împotriva deciziei Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor, formulată la instanța de judecată, reprezintă o cale de atac în sensul avut în vedere de textul constituțional. În acest context Curtea reține că, atât prin raportare la jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia nr. 507 din 15 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 10 august 2012, cât și la prevederile legale în materia achizițiilor publice, plângerea împotriva deciziei Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor reprezintă o cale de atac, iar exercitarea acesteia își are temeiul în dispozițiile Legii nr. 101/2016.

31. De altfel, prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „*competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, precum și ale art. 129, care prevăd că „*împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”, atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac. Prin urmare, stabilirea procedurii de soluționare a plângerii împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, inclusiv în ceea ce privește art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016, reprezintă expresia aplicării dispozițiilor constituționale mai sus menționate, întrucât legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalități particulare de exercitare a drepturilor procedurale, astfel încât instituirea acestor reguli speciale privind exercitarea căilor de atac, respectiv prestabilirea unui cadru procesual, nu contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 126, atât timp cât este creată posibilitatea oricărei persoane interesate să aibă acces la instanță, iar prin art. 29 alin. (1) din Legea

nr. 101/2016 se prevede în mod expres faptul că deciziile Consiliului privind soluționarea contestației pot fi atacate de către oricare dintre părțile cauzei, cu plângere la instanța de judecată competentă, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie, în condițiile legii.

32. Totodată, cu privire la accesul liber la justiție, Curtea, în jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia nr. 691 din 31 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 21 septembrie 2011, a arătat că accesul liber la justiție, ca de altfel orice drept fundamental, consacrat ca atare de Constituție, are caracter legitim numai în măsura în care este exercitat cu bună-credință, în limite rezonabile, cu respectarea drepturilor și intereselor în egală măsură ocrotite ale celorlalte subiecte de drept. Stabilirea de către legiuitor a unor limite nu aduce nicio îngrădire dreptului în sine, ci, dimpotrivă, creează premisele valorificării sale în concordanță cu exigențele generale proprii unui stat de drept. În acest context pot fi menționate, spre exemplu, instituirea unei cauțiuni, unei taxe judiciare de timbru, unor reguli ce țin de procedurile prealabile etc. și, raportat la speța de față, preconstituirea cadrului procesual încă din faza de soluționare a contestației — prima etapă — la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.

33. De altfel, măsurile instituite prin Legea nr. 101/2016 sunt justificate prin chiar scopul întregului ansamblu legislativ în materia achizițiilor publice, respectiv asigurarea cadrului legal necesar pentru a realiza achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări în condiții de eficiență economică și socială [art. 2 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice], precum și asigurarea la nivel național a unor mecanisme și proceduri efective, rapide și eficiente de sesizare și remediere a neregulilor, care să garanteze respectarea dispozițiilor legale privind atribuirea contractelor [art. 1 alin. (3) din Legea nr. 101/2016], avându-se în vedere că finalitatea acestor proceduri de achiziție este strâns legată și de anualitatea și execuția bugetară, de alocarea unor fonduri atât din bugetul național, cât și din fondurile Uniunii Europene, mai ales că eventualele încălcări ale termenelor stabilite prin contractele de finanțate produc consecințe ce pot fi asimilate neregulilor și pot fi sancționate de autoritățile competente prin rezilierea contractelor de finanțare, aplicarea unor corecții financiare sau chiar suspendarea sau respingerea parțială sau totală la plată a cererilor pentru asemenea fonduri, fie că este vorba despre operațiuni anuale sau despre operațiuni multianuale. Prin urmare, trebuie avut în vedere și interesul național, nu numai cel particular.

34. Totodată, Curtea remarcă faptul că legea creează și o interconexiune a procedurilor referitoare la căile alternative de atac, pentru a nu exista o suprapunere sau sincope, astfel că, în virtutea art. 4 alin. (3) din Legea nr. 101/2016, autoritatea contractantă care a luat la cunoștință despre depunerea de către persoane diferite a unor contestații împotriva aceluiași act al autorității contractante, atât în fața Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor, cât și în fața instanței, are obligația să informeze Consiliul și instanța în acest sens, transmitând, totodată, copii de pe contestațiile formulate, iar în virtutea art. 16 alin. (2), în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, autoritatea contractantă are obligația să o publice în sistemul electronic de achiziții publice (în cazul procedurilor a căror inițiere nu se realizează prin publicare în sistemul electronic de achiziții publice, se comunică, în termen de o zi lucrătoare de la adoptare, atât persoanei care a notificat autoritatea contractantă, cât și celorlalți operatori economici implicați în procedura de atribuire, comunicările ce se realizează prin orice mijloc de comunicare prevăzut de legislația privind achizițiile

publice, legislația privind achizițiile sectoriale sau legislația privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, după caz).

35. Toate aceste aspecte concură la realizarea cu transparență a procedurilor, desfășurarea cu celeritate a proceselor în materia achizițiilor publice, în scopul evitării tergiversării și pentru realizarea scopului pentru care a fost adoptat cadrul legislativ respectiv, totodată, avându-se în vedere antrenarea și responsabilizarea tuturor celor care au un interes în finalitatea procedurilor de achiziție publică, cu precădere a participanților la procedură — autoritate contractantă, operatorii economici interesați să participe la procedura de atribuire, respectiv, după caz, operatorii economici participanți la procedura de atribuire.

36. Totodată, Curtea reține și faptul că autoarea excepției de neconstituționalitate avea posibilitatea să se adreseze instanței de judecată pe calea unei acțiuni în calea de atac a plângerii împotriva deciziei Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor, cu respectarea regulilor prevăzute de Legea nr. 101/2016, respectiv trebuia să formuleze o cerere de intervenție voluntară în litigiu aflat pe rolul Consiliului pentru a-și conserva dreptul de a formula plângere în calitate de parte, aspect dobândit prin formularea unei asemenea cereri (intervenient voluntar), cu atât mai mult cu cât era desemnat câștigător, etapă care nu este definitivă, nefiind în faza de atribuire, și care nu este echivalentă cu atribuirea și semnarea contractului. Or, astfel cum reiese din actele dosarului cauzei, nu a formulat o asemenea cerere, deși era unul dintre subiecții menționați în mod expres de prevederile Legii nr. 101/2016, care aveau posibilitatea să participe și să se introducă în cauza aflată pe rolul Consiliului Național pentru Soluționarea Contestațiilor, respectiv operator economic participant la procedura de atribuire, cu atât mai mult cu cât era desemnat câștigător, etapă

care nu este definitivă, nefiind în faza de atribuire, care este echivalentă cu semnarea contractului.

37. Or, având în vedere interpretarea istorico-teleologică, cu ajutorul căreia se poate stabili sensul unei dispoziții legale, ținându-se seama de finalitatea urmărită de legiuitor la adoptarea actului normativ din care face parte acea dispoziție, într-un context istoric dat, din analiza cadrului legal în materie reiese cu evidență faptul că, prin configurația dată Legii nr. 101/2016, legiuitorul a dorit ca orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al unei autorități contractante sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri să poată solicita anularea actului, obligarea autorității contractante la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, precum și ca oricare dintre membrii unei asocieri a unor operatori economici, fără personalitate juridică, să poată formula orice cale de atac reglementată de această lege, iar oricare dintre părțile litigiului să poată contesta deciziile Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu condiția să fie parte în configurația cadrului procesual al primei judecăți prin contestare directă sau prin intervenție accesorie în fața Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, context în care, într-adevăr, legea statuează că dispozițiile Legii nr. 101/2016 se completează cu prevederile Legii contenciosului administrativ, ale Codului civil și ale Codului de procedură civilă, însă în măsura în care prevederile acestora din urmă nu sunt contrare.

38. Față de cele prezentate, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată, în raport cu prevederile art. 21 privind accesul liber la justiție și ale art. 126 referitor la instanțele de judecată, coroborate cu principiul separației și echilibrului puterilor în stat prevăzut la art. 1 alin. (4) din Constituție.

39. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Mhs Truck&Bus — S.R.L. din București — lider asocieri Societatea Mhs Truck & Bus — S.R.L., Societatea Terra Palfinger — S.R.L. din Tunari, județul Ilfov, și Societatea Deltamed — S.R.L. din Gilău, județul Cluj, în Dosarul nr. 6.565/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 29 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2017, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2019.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 441

din 11 iulie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206⁶⁹ alin. (6) teza finală și art. 221³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206⁶⁹ alin. (6) teza finală și art. 221³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Societatea Silflor&Move Impex — S.R.L. din Popești-Leordeni în Dosarul nr. 1.624/1.748/2014 al Tribunalului Ilfov — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 147D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 1 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.624/1748/2014, **Tribunalul Ilfov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 206⁶⁹ alin. (6) teza finală și art. 221³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal**, excepție ridicată de Societatea Silflor&Move Impex — S.R.L. din Popești-Leordeni într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului formulat împotriva unei sentințe pronunțate de Judecătoria Cornetu prin care a fost respinsă plângerea formulată împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a unor contravenții prevăzute de dispozițiile Legii nr. 571/2003.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 221³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) din Codul fiscal sunt neconstituționale în măsura în care fac trimitere la art. 206⁶⁹ alin. (6) fraza finală din același act normativ. Astfel, pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere, însă, din simpla analiză a conținutului prevederilor criticate, se constată că sancțiunea confiscării prevăzută de acestea se dispune în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, iar nu prin lege, astfel cum prevede Constituția, ceea

ce este contrar art. 1 alin. (4) și (5) din Legea fundamentală. Ca atare, președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală nu are competența să instituie contravenții și nici să stabilească anumite condiții pentru aplicarea măsurii confiscării ca sancțiune complementară. Prin urmare, sunt încălcate și prevederile constituționale ale art. 44 alin. (9), deoarece măsura confiscării este privită, prin prisma Primului Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ca o privare de proprietate care se poate realiza numai prin lege. Or, în sensul art. 44 alin. (9) din Constituție, potrivit căruia „*pot fi confiscate numai în condițiile legii*”, noțiunea de lege cuprinde actele prevăzute la art. 73 alin. (1) din Legea fundamentală, precum și ordonanțele Guvernului, fiind excluse orice acte administrative, fiind consacrat principiul legalității atât pentru răspunderea/sancțiunea penală, cât și pentru cea contravențională.

6. În ceea ce privește dispozițiile art. 206⁶⁹ alin. (6) teza finală din Legea nr. 571/2003, care fac referire la necesitatea îndeplinirii condițiilor ce vor fi stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, considerentele cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 363 din 7 mai 2015 (paragrafele 27—30) sunt valabile și în speța de față, deoarece și în prezenta cauză sunt acuzații în materie penală, ca noțiune autonomă în sensul Convenției, față de gradul ridicat de severitate a sancțiunii, astfel că reglementarea trebuie prevăzută printr-un act normativ având forța juridică a legii, context în care apreciază că este nesocotit art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

7. **Tribunalul Ilfov — Secția civilă** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Proprietatea privată poate constitui obiectul unor măsuri restrictive, cum sunt cele care vizează bunurile folosite sau rezultate din săvârșirea unor infracțiuni ori contravenții. Or, potrivit dispozițiilor art. 44 alin. (8) teza întâi din Constituție, „*averea dobândită licit nu poate fi confiscată*”, ceea ce presupune, *per a contrario*, că poate fi confiscată averea dobândită în mod ilicit, fiind astfel posibilă instituirea unor sancțiuni pentru ipoteza în care desfășurarea activității de comercializare a unor produse de către operatorii economici contravine legii.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens se arată că actul normativ de nivel primar este cel care stabilește condițiile în care se confiscă bunurile destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea contravenției. În acest caz, legiuitorul impune destinatarilor normei adoptarea unei conduite, în speță obligativitatea respectării condițiilor impuse în cuprinsul aceluiași act normativ

în vederea desfășurării activităților de comercializare în sistem angro și/sau en détail a produselor energetice — benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat. Astfel, una dintre condiții o reprezintă înregistrarea la autoritatea competentă, iar faptul că modalitatea de înregistrare este stabilită prin ordin nu este de natură a contraveni Legii fundamentale.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 206⁶⁹ alin. (6) teza finală și art. 221³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, care au următorul cuprins:

— Art. 206⁶⁹ alin. (6) fraza finală — *Condiții de distribuție și comercializare: „(6) Operatorii economici care intenționează să comercializeze în sistem en détail produse energetice — benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat — sunt obligați să se înregistreze la autoritatea competentă, conform procedurii și cu îndeplinirea condițiilor ce vor fi stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.”;*

— Art. 221³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) — *Contravenții și sancțiuni: „(2) Următoarele fapte constituie contravenții: [...]*

ș) desfășurarea activităților de comercializare în sistem angro și/sau en détail a produselor energetice — benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat — cu nerespectarea obligațiilor prevăzute în acest sens în prezentul titlu; [...]

(3) Contravențiile prevăzute la alin. (2) se sancționează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei, precum și cu:

a) confiscarea produselor, iar în situația când acestea au fost vândute, confiscarea sumelor rezultate din această vânzare, în cazurile prevăzute la lit. a), b), c), c¹), e), i), j), k), l), m), n), o), r), s), ș), t), ț), u) și w);”;

13. Dispozițiile Legii nr. 571/2003 au fost abrogate prin Legea nr. 227/2015 — Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra prevederilor criticate. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) și (5) referitor la principiile separației și echilibrului puterilor în stat, precum și al legalității, art. 23 alin. (12) care prevede că nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii și art. 44 alin. (9) potrivit căruia bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. De asemenea, este menționat și art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege* — din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 206⁶⁹ alin. (6) din Legea nr. 571/2003 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, sens în care este Decizia nr. 401 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 902 din 26 octombrie 2018, prin care a arătat că prevederile criticate reglementează, în primul rând, aspecte ce țin de faptul că operatorii economici care intenționează să comercializeze în sistem en détail produse energetice — benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat — sunt obligați să se înregistreze la autoritatea fiscală teritorială. În ceea ce privește procedura de înregistrare și condițiile ce trebuie îndeplinite, prin teza a doua a textului criticat, Curtea a reținut că acestea sunt lăsate în sarcina președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Astfel, în aplicarea art. 206⁶⁹ alin. (4) și (6) din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, a fost emis Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.491/2010 pentru aprobarea Procedurii și condițiilor de înregistrare a operatorilor economici care comercializează în sistem angro sau en détail produsele energetice prevăzute la art. 206¹⁶ alin. (3) lit. a)—e) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 23 septembrie 2010 (în prezent abrogat). Din economia Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.491/2010, Curtea a observat că acesta nu conține numai procedura și condițiile de înregistrare a operatorilor economici care comercializează în sistem angro sau en détail produsele energetice, ci are în cuprinsul său aspecte ce țin de revocarea atestatului de comercializare și/sau depozitare, care se face după procedura și condițiile stabilite prin acest ordin, una dintre condiții fiind, spre exemplu, aceea potrivit căreia „societatea nu are datorii înscrise în certificatul de atestare fiscală.

15. În ceea ce privește posibilitatea lăsată de legiuitor unei autorități să emită acte administrative cu caracter normativ în aplicarea legii, Curtea, în jurisprudența sa, a arătat că această procedură se circumscrie normelor constituționale, iar, în măsura în care se consideră că actele administrative cu caracter normativ adaugă la lege sau se abat de la litera și spiritul legii, se poate declanșa controlul judecătoresc pe calea acțiunii directe în anulare, în virtutea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, competența de soluționare aparținând secțiilor de contencios administrativ de la nivelul tribunalului, curții de apel sau instanței supreme (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 497 din 4 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 4 decembrie 2017).

16. Raportat la critica din prezenta cauză, Curtea reține că prin normele criticate se instituie condițiile de distribuție și comercializare, în sistem en détail, a produselor energetice — benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat, iar operatorii economici care intenționează să comercializeze astfel de produse sunt obligați să se înregistreze la autoritatea competentă, conform procedurii și cu îndeplinirea condițiilor ce vor fi stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, iar nerespectarea condițiilor de distribuție și comercializare constituie contravenții și se sancționează, după caz, cu amendă și cu confiscarea produselor, iar în situația când acestea au fost vândute, cu confiscarea sumelor rezultate din această vânzare.

17. Față de acestea, Curtea observă că, în fapt, condițiile de distribuție și comercializare/desfășurarea activităților de comercializare în sistem angro și/sau en détail a produselor energetice, sancțiunile pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute în acest sens în titlu respectiv, amenda, confiscarea produselor sau confiscarea sumelor rezultate din această vânzare, în situația când acestea au fost vândute, după caz, sunt stabilite la nivel de lege în sensul prevăzut de Constituție.

18. Prin urmare, legea este actul primar prin care sunt stabilite condițiile în care se pot confisca bunurile destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea unei contravenții, actul administrativ dat în aplicarea prevederilor legale având rolul, în cazul de față, de a stabili modalitatea de înregistrare a operatorilor economici la autoritatea competentă în vederea desfășurării activităților circumscrise în textul criticat.

19. Așadar, prevederile criticate sunt o aplicare la nivel infraconstituțional a dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (9), potrivit cărora bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii, precum și a celor referitoare la organizarea executării legilor, legiuitorul lăsând posibilitatea Agenției Naționale de Administrare Fiscală să stabilească numai procedura și condițiile aferente acestei proceduri de înregistrare a operatorului economic pentru a desfășura asemenea activități.

20. Din cele prezentate se desprinde cu ușurință conduita pe care trebuie să o adopte destinatarii normelor criticate, în speță obligativitatea respectării condițiilor impuse de lege în vederea desfășurării activităților de comercializare în sistem angro și/sau en détail a produselor energetice — benzine, motorine, petrol lampant și gaz petrolier lichefiat, una dintre condiții fiind înregistrarea la autoritatea competentă.

21. Prin urmare, în acord cu normele de tehnică legislativă în virtutea cărora, pentru sublinierea unor conexiuni legislative, se utilizează norma de trimitere [art. 16 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010], care operează

întotdeauna între acte normative cu aceeași forță juridică, prevederile criticate fac o conexiune între acestea.

22. În acest context, Curtea observă că situația de față nu este la fel cu cea reținută prin Decizia Curții Constituționale nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, prin care Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că a dispozițiile art. 6 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt neconstituționale, întrucât în speța respectivă era vorba despre infracțiuni, iar noțiunea utilizată, precum cea de reținere la sursă, nu era definită; singura mențiune cu privire la conceptul de reținere la sursă era cuprinsă într-un act administrativ dat în aplicarea unor acte normative de reglementare primară — respectiv în aplicarea Codului fiscal, fără a exista o legătură directă cu obiectul de reglementare al Legii nr. 241/2005, lege penală în sensul art. 173 din Codul penal. Prin urmare, în esență, nu îndeplineau cerința de accesibilitate a legii.

23. Față de cele prezentate, Curtea nu poate reține pretinsa încălcare a prevederilor constituționale și convenționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate [art. 1 alin. (4) și (5) referitor la principiile separației și echilibrului puterilor în stat, precum și al legalității, art. 23 alin. (12) care prevede că nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii, art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege* — din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale], deoarece confiscarea bunurilor este permisă în condițiile legii, aspectele învederate de autoarea excepției sunt reglementate la nivel de lege în sensul de act al Parlamentului, fiind în consonanță cu normele de calitate a legii, astfel cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale, respectiv claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, iar actele date în aplicarea legii sunt publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

24. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor criticate, în raport cu dispozițiile constituționale și convenționale menționate în susținerea acesteia, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Silflor&Move Impex — S.R.L. din Popești-Leordeni în Dosarul nr. 1.624/1.748/2014 al Tribunalului Ilfov — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 206⁶⁹ alin. (6) teza finală și art. 221³ alin. (2) lit. ș) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Ilfov — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2019.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 447

din 11 iulie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 pct. 2 lit. c)
din Legea contabilității nr. 82/1991

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea contabilității nr. 82/1991, excepție ridicată de Societatea Neptun Street — S.R.L. din localitatea Miroslava, județul Iași, în Dosarul nr. 26.184/245/2016 al Judecătoria Iași — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 330D/2017.

2. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 20 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 26.184/245/2016, **Judecătoria Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea contabilității nr. 82/1991**, excepție ridicată de Societatea Neptun Street — S.R.L. din localitatea Miroslava, județul Iași, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor, încheiat de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea contabilității nr. 82/1991 califică drept contravenție nerespectarea reglementărilor emise de Ministerul Finanțelor Publice, respectiv de instituțiile cu atribuții de reglementare în domeniul contabilității prevăzute la art. 4 alin. (3), cu privire la întocmirea și utilizarea documentelor justificative și contabile pentru toate operațiunile efectuate, înregistrarea în contabilitate a acestora în perioada la care se referă, păstrarea și arhivarea acestora, reconstituirea documentelor pierdute, sustrate sau distruse, iar săvârșirea acestor contravenții se sancționează cu amendă de la 300 lei la 4.000 lei. În acest context se prezintă aspecte referitoare la motivele și temeiurile legale ce au stat la baza emiterii procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției în speța de față, respectiv că nu au fost întocmite

fișe de magazie aferente materiilor prime utilizate în procesul de preparare a mâncărilor și produselor servite, fișe de magazie din care să reiasă intrările, ieșirile și stocul pe materii prime. Raportat la acestea, se arată că descrierea faptei ce constituie contravenție nu se regăsește în conținutul Legii nr. 82/1991, ci în cuprinsul unui ordin de ministru, respectiv Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.634/2016 privind documentele financiar-contabile.

5. Totodată, având în vedere normele de tehnică legislativă, se susține că prevederile criticate nu pot fi considerate norme de trimitere, iar în absența indicării cu exactitate a dispozițiilor legale la care se face trimiterea, nu sunt respectate normele de tehnică legislativă, dimpotrivă, redactarea acestora are un caracter de maximă generalitate. Or, într-o tehnică legislativă corectă, ar fi trebuit să figureze ca normă-cadru, detaliată subsecvent de toate celelalte prevederi care stabilesc contravențiile și sancțiunile corespunzătoare. Prin urmare, stabilirea faptelor a căror săvârșire constituie contravenții este lăsată, în mod arbitrar, la libera apreciere a agentului constator, fără ca legiuitorul să fi precizat criteriile și condițiile necesare operațiunii de constatare și sancționare a contravențiilor, iar în lipsa unei reprezentări clare a elementelor ce constituie contravenția, judecătorul însuși nu dispune de reperele necesare în aplicarea și interpretarea legii, cu prilejul soluționării plângerii îndreptate asupra procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției. De altfel, se mai apreciază că tehnica de reglementare a prevederilor criticate nu corespunde nici regulilor instituite prin art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. În acest context, având în vedere Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, precum și jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la calitatea legii, se consideră că prevederile legale criticate sunt deficitare, întrucât nu stabilesc distinct, precis, explicit și cu claritate obligațiile ce revin întreprinderilor, a căror neîndeplinire atrage răspunderea contravențională, și nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate, fiind, astfel, incompatibile cu dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție.

6. De asemenea, se susține că imprecizia textului criticat afectează și garanțiile constituționale și convenționale care caracterizează dreptul la un proces echitabil, inclusiv componenta sa privind dreptul la apărare. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în esență, că nerespectarea garanțiilor fundamentale, care protejează presupușii autori ai unor fapte ilicite în fața posibilelor abuzuri ale autorităților desemnate să-i urmărească și să-i sancționeze, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea din 4 octombrie 2007, pronunțată în Cauza *Anghel împotriva*

României, paragraful 68). Pentru ca dreptul la un proces echitabil să nu rămână teoretic și iluzoriu, normele juridice trebuie să fie clare, precise și explicite, astfel încât să îl poată avertiza în mod inechivoc pe destinatarul acestora asupra gravității consecințelor nerespectării enunțurilor legale pe care le cuprind.

7. Or, în cazul de față, reglementările ce trebuie respectate nu se regăsesc în lege, ci în acte normative inferioare legii, care la rândul lor nu sunt clare. În acest context menționează jurisprudența Curții Constituționale prin care s-au examinat anumite norme legale cu privire la incriminarea unor fapte ce constituie contravenție și a căror redactare a fost defectuoasă.

8. Față de cele prezentate, apreciază că prevederile art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea nr. 82/1991 sunt de natură să încalce dispozițiile art. 1 alin. (5) și ale art. 21 alin. (3) din Constituție, precum și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

9. **Judecătoria Iași — Secția civilă** opinează în sensul caracterului neîntemeiat al excepției de neconstituționalitate, întrucât textul criticat nu contravine normelor constituționale invocate în susținerea acesteia.

10. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul**, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins: „*Constituie contravenție următoarele fapte: [...]*

2. *nerespectarea reglementărilor emise de Ministerul Finanțelor Publice, respectiv de instituțiile cu atribuții de reglementare în domeniul contabilității prevăzute la art. 4 alin. (3), cu privire la: [...]*

c) *întocmirea și utilizarea documentelor justificative și contabile pentru toate operațiunile efectuate, înregistrarea în contabilitate a acestora în perioada la care se referă, păstrarea și arhivarea acestora, precum și reconstituirea documentelor pierdute, sustrate sau distruse;*”.

15. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii și ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție. De asemenea, se invocă prevederile art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 10 referitor la dreptul oricărei persoane, în deplină egalitate, de a fi audiată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, excepție ridicată chiar de autoarea din prezenta cauză, însă într-un alt litigiu, sens în care este Decizia nr. 519 din 5 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 1 noiembrie 2016, prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate, în raport cu criticile formulate.

17. Din economia prevederilor criticate, reiese că acestea statuează cu privire la faptul că nerespectarea reglementărilor emise de Ministerul Finanțelor Publice, precum și de instituțiile cu atribuții de reglementare în domeniul contabilității referitoare la întocmirea și utilizarea documentelor justificative și contabile pentru toate operațiunile efectuate, înregistrarea în contabilitate a acestora în perioada la care se referă, păstrarea și arhivarea acestora, precum și reconstituirea documentelor pierdute, sustrate sau distruse constituie contravenție.

18. Totodată, se observă că legiuitorul, prin dispozițiile Legii contabilității nr. 82/1991, a prevăzut în mod expres atât posibilitatea, cât și obligația unor entități de a elabora și emite norme și reglementări contabile specifice anumitor domenii de activitate în această materie. Astfel, potrivit art. 4 din Legea nr. 82/1991, Ministerul Finanțelor Publice elaborează și emite norme și reglementări în domeniul contabilității, planul de conturi general, modelele situațiilor financiare, registrelor și formularelor comune privind activitatea financiară și contabilă, normele metodologice privind întocmirea și utilizarea acestora. De asemenea, Ministerul Finanțelor Publice elaborează și emite norme privind contabilitatea în partidă simplă [art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 82/1991]. Normele și reglementările contabile specifice anumitor domenii de activitate se elaborează și se emit de instituțiile cu atribuții în acest sens, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, după cum urmează: a) de către Banca Națională a României, pentru instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare, definite potrivit reglementărilor legale, înscrise în Registrul general, instituțiile de plată și instituțiile emitente de monedă electronică, definite potrivit legii, care acordă credite legate de serviciile de plată și a căror activitate este limitată la prestarea de servicii de plată, respectiv emiteri de monedă electronică și prestare de servicii de plată, și pentru Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar; b) de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, pentru entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de această instituție [art. 4 alin. (1)—(3) din Legea nr. 82/1991]. Totodată, prin art. 4 alin. (4) din Legea nr. 82/1991, legiuitorul a prevăzut că elaborarea acestor reglementări [prevăzute la art. 4 alin. (1)—(3) din Legea nr. 82/1991] se face cu consultarea organismelor profesionale de profil.

19. În aplicarea acestor prevederi legale au fost emise diferite ordine, în dinamica legislativă. Potrivit art. 34 și art. 46 alin. (3) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 2 aprilie 2001, fiecare minister, în exercitarea atribuției de organizare, coordonare și control al aplicării și executării legilor în domeniul său de

activitate, emite, în condițiile legii, ordine și instrucțiuni (a se vedea în acest sens Decizia nr. 54 din 16 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 6 februarie 2007).

20. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională, examinând pretinsa neconstituționalitate a altor prevederi din Legea nr. 82/1991 [respectiv ale art. 41 pct. 2 lit. b) din Legea nr. 82/1991, potrivit căroră, „constituie contravenții la prevederile prezentei legi următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni: [...] 2. nerespectarea reglementărilor emise de Ministerul Finanțelor Publice cu privire la: [...] e) întocmirea și depunerea situațiilor financiare periodice stabilite potrivit legii”], cu un conținut și față de critici de neconstituționalitate similare, a statuat că nu se poate susține că Ministerul Finanțelor Publice, prin acte normative inferioare legii, definește conținutul faptelor contravenționale, depășind cadrul legal reglementat de legiuitor și situându-se mai presus de lege, întrucât situațiile financiare periodice sunt stabilite potrivit legii, iar numai obligația întocmirii și depunerii acestora este prevăzută prin reglementări ale Ministerului Finanțelor Publice. În acest context, Curtea a reținut că problema de principiu vizată prin critica de neconstituționalitate este aceea referitoare la emiterea de către un organ al puterii executive a unor reglementări în domeniul contabilității, a căror nerespectare constituie contravenție, deși acesta nu are competența de a emite acte normative cu putere de lege. Curtea a statuat că „prin dispozițiile de lege ce fac obiectul [...] excepției de neconstituționalitate, iar nu prin acte cu forță juridică inferioară acesteia, se sancționează contravențional, printre altele, și nerespectarea anumitor reglementări emise de Ministerul Finanțelor Publice în domeniul activității contabile” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 106 din 22 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 21 martie 2005, și Decizia nr. 54 din 16 ianuarie 2007, precitată).

21. Față de această împrejurare, Curtea observă că prevederile criticate descriu faptele ce constituie contravenție și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru acestea, respectiv prevăd că nerespectarea reglementărilor emise de Ministerul Finanțelor Publice, precum și de instituțiile cu atribuții de reglementare în domeniul contabilității referitoare la întocmirea și utilizarea documentelor justificative și contabile pentru toate operațiunile efectuate, înregistrarea în contabilitate a acestora în perioada la care se referă, păstrarea și arhivarea acestora, precum și reconstituirea documentelor pierdute, sustrase sau distruse constituie contravenție, fiind stabilită prin prevederile legii, și obligativitatea ca orice operațiune economico-financiară efectuată să fie consemnată în momentul efectuării ei într-un document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel calitatea de document justificativ.

22. Din evaluarea cadrului legislativ în materia contabilității în general și, în mod special a normelor legale ce sunt incidente în speța de față, Curtea constată că prevederile criticate nu sunt contrare art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră principiul legalității și care impune obligația ca normele adoptate să fie precise, clare și previzibile și accesibile.

23. Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrariului (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Sissanis împotriva României*, paragraful 66).

24. De asemenea, o lege îndeplinește condițiile calitative impuse de Constituție numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, paragraful 17).

25. În acest context, Curtea reține că, potrivit principiului generalității legilor, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare. Deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, sau Decizia nr. 744 din 13 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 6 februarie 2017, paragraful 35, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59).

26. În ceea ce privește accesibilitatea legii, din punct de vedere formal, aceasta are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative de rang infraconstituțional și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în temeiul art. 78 din Constituție, respectiv legea se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei. Însă, pentru a fi îndeplinită cerința de accesibilitate a legii, nu este suficient ca o lege să fie adusă la cunoștința publică, ci este necesar ca între actele normative care reglementează un anumit domeniu să existe o conexiune logică pentru a da posibilitatea

destinatarii acestora să determine conținutul domeniului reglementat (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, precitată, paragrafele 26 și 27).

27. Totodată, Curtea observă că, potrivit art. 44 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, partea dispozitivă a actului normativ reprezintă conținutul propriu-zis al reglementării, alcătuit din totalitatea normelor juridice instituite pentru sfera raporturilor sociale ce fac obiectul acestuia, iar potrivit art. 16 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 24/2000, pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere.

28. Or, raportând prevederile criticate la principiile mai sus enunțate, Curtea constată că prevederile art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea nr. 82/1991 sunt în deplin acord cu principiul legalității înscris în art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa privind calitatea legii și al cărui conținut și înțeles a fost deslușit prin jurisprudența Curții Constituționale, acestea fiind circumscrise domeniului de referință în materia contabilității. Astfel, există o conexiune directă între prevederile legale primare și cele de reglementare secundară și a căror nerespectare întră în sub incidența contravenționalului, fiind firesc un asemenea mod de reglementare, întrucât prin normele infralegale date în aplicarea legii practic se vine în sprijinul celor care desfășoară anumite activități și operațiuni care necesită întocmirea și utilizarea documentelor justificative și contabile și înregistrarea acestora în contabilitate, precum și păstrarea, arhivarea sau reconstituirea documentelor pierdute, sustrase sau distruse, reglementările emise de Ministerul Finanțelor Publice având rolul de a explica și îndruma modul de interpretare și aplicare a Legii nr. 82/1991.

29. Față de această împrejurare, Curtea nu a reținut nici critica potrivit căreia pretinsa imprecizie a textului criticat ar afecta garanțiile constituționale și convenționale ce caracterizează dreptul la un proces echitabil, inclusiv componenta sa privind dreptul la apărare. De altfel, potrivit art. 42 alin. (4), (5) și (7) din Legea nr. 82/1991, constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de persoanele cu atribuții de inspecție fiscală și control financiar, precum și de personalul altor direcții din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, stabilit prin ordin al ministrului finanțelor publice. Contravențiilor

prevăzute la art. 41 din Legea nr. 82/1991 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, așadar inclusiv căile de atac prevăzute de acest act normativ care la art. 31 alin. (1) dispune că „Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia”. Or, de altfel, aceasta este și situația cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată și în care s-au ridicat prezentele excepții de neconstituționalitate.

30. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia tehnica de reglementare a prevederilor criticate nu corespunde regulilor instituite prin art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, Curtea reține că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins violate, iar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel s-ar ajunge, inevitabil, la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. Rezultă că, față de această critică, Curtea nu se află în prezența unei chestiuni privind constituționalitatea, ci a unei simple pretinse contrarietăți între norme legale ce reglementează regimul juridic al contravențiilor, în general, și norme care reglementează în materia contabilității. De altfel, legiuitorul are deplina legitimitate de a stabili atât norme cu caracter general, cât și cu caracter special, derogatorii [a se vedea art. 14 și 15 din Legea nr. 24/2000].

31. Față de cele prezentate, întrucât nu au intervenit elemente noi, care să conducă la schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea contabilității nr. 82/1991, în raport cu dispozițiilor constituționale și convenționale invocate în susținerea acesteia, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

32. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Neptun Street — S.R.L. din localitatea Miroslava, județul Iași, în Dosarul nr. 26.184/245/2016 al Judecătoriei Iași — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 41 pct. 2 lit. c) din Legea contabilității nr. 82/1991 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Iași — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2019.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu

Văzând Referatul de aprobare nr. SP 13.665 din 24.10.2019 al Direcției generale de asistență medicală și sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății și adresele Agenției Naționale de Transplant nr. 1.620 din 4 iunie 2019 înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 32.591 din 4 iunie 2019, nr. 2.583 din 11 septembrie 2019 înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 50.324 din 11 septembrie 2019 și nr. 2.796 din 1 octombrie 2019 înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 55.269 din 7 octombrie 2019,

având în vedere prevederile titlului VI — Efectuarea prelevării și transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 79/2004 pentru înființarea Agenției Naționale de Transplant, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 588/2004, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 8 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — Comisia de avizare a donării de la donatorul viu înființată în Spitalul Clinic «C. I. Parhon» Iași are următoarea componență:

— membri titulari:

- a) șef lucrări dr. Cristina Gavrilovici;
- b) asist. univ. dr. Șerban Turliuc;
- c) conf. dr. Gabriel Veisa;

— membri suplinitori:

- a) dr. Liviu Oprea;
- b) șef lucrări dr. Cristinel Ștefănescu;
- c) prof. dr. Ioana Dana Alexa.”

2. După articolul 25 se introduc trei noi articole, articolele 26—28, cu următorul cuprins:

„Art. 26. — Comisia de avizare a donării de la donatorul viu înființată în Societatea Comercială «Avicena Profertis» — S.R.L. Iași are următoarea componență:

— membri titulari:

- a) dr. Liviu Oprea;
- b) psiholog Magdalena Iorga;
- c) dr. Cristian Negura;

— membri suplinitori:

- a) șef lucrări dr. Cristina Gavrilovici;
- b) psiholog Camelia Soponaru;
- c) dr. Cezar Rotaru.

Art. 27. — Comisia de avizare a donării de la donatorul viu înființată în Societatea Comercială «Sanador» — S.R.L. București are următoarea componență:

— membri titulari:

- a) conf. dr. Horațiu Moldovan;
- b) psiholog Aida Anca Georgiana Popescu;
- c) conf. dr. Doru Herghelegiu;

— membri suplinitori:

- a) șef lucrări dr. Ionuț Popescu;
- b) dr. Miruna Georgiana Stănescu;
- c) dr. Dana Elena Mincu Rădulescu.

Art. 28. — Comisia de avizare a donării de la donatorul viu înființată în Institutul de Oncologie Iași are următoarea componență:

— membri titulari:

- a) prof. dr. Beatrice Ioan;
- b) psiholog Ruxandra Postolică;
- c) asist. univ. dr. Anca Munteanu;

— membri suplinitori:

- a) conf. dr. Elena Toader;
- b) psiholog Oana Dobre;
- c) asist. univ. dr. Iulian Radu.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Tiberius-Marius Brădățan,
secretar de stat

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN**pentru completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant**

Văzând Referatul de aprobare nr. SP 13.664 din 24.10.2019 al Direcției generale de asistență medicală și sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății și adresele Agenției Naționale de Transplant nr. 1.684 din 7 iunie 2019 înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 33.524 din 7 iunie 2019 și nr. 2.582 din 11 septembrie 2019 înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 50.325 din 11 septembrie 2019, având în vedere prevederile titlului VI — Efectuarea prelevării și transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 79/2004 pentru înființarea Agenției Naționale de Transplant, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 588/2004, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant, publicat în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 322 din 14 mai 2009, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

— **După punctul 68 se introduc două noi puncte, punctele 69 și 70, cu următorul cuprins:**

„69. Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu — Secția Clinică de Oftalmologie:

— dr. Dorina Elena Popa.

70. Sanador — S.R.L. — Spitalul Clinic Sanador București:

— dr. Mariana Mihăilă.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Tiberius-Marius Brădățan,
secretar de stat

București, 25 octombrie 2019.
Nr. 1.614.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 227533